

PRÍLOHA XV SPRÁVA

HODNOTENIE MOŽNÝCH ZDRAVOTNÝCH RIZÍK RECYKLOVANÝCH KAUČUKOVÝCH GRANÚL POUŽÍVANÝCH AKO VÝPLŇ V SYNTETICKÝCH TRÁVNIKOCH NA ŠPORTOVISKÁCH

Súhrn

Názvy látky: Látky v recyklovaných kaučukových granulách používaných ako výplňový materiál v syntetických trávnikoch

Číslo EC: netýka sa

Číslo CAS: netýka sa

Predkladateľ: agentúra ECHA

Číslo verzie: 1.01

Dátum: 28. február 2017

PRÁVNE UPOZORNENIE

Autor nepreberá žiadnu zodpovednosť za spôsob použitia informácií uvedených v tomto dokumente. Výlučnú zodpovednosť za použitie týchto informácií nesie používateľ. Tvrdeniami alebo informáciami uvedenými v tomto dokumente nie je dotknutá žiadna ďalšia regulačná činnosť, ktorú môžu agentúra ECHA alebo členské štáty začať v neskoršej fáze.

SÚHRN

Agentúra ECHA nenašla dôvod, aby odporúčala ľuďom nešportovať na syntetických trávnikoch obsahujúcich recyklované kaučukové granule ako výplňový materiál. Toto odporúčanie je založené na hodnotení agentúry ECHA, že existuje veľmi nízka úroveň obáv z vystavenia pôsobeniu látok zistených v granulách. Vyplýva to z aktuálne dostupných dôkazov. Vzhľadom na určité neistoty však agentúra ECHA vydáva viaceré odporúčania, ktorými sa má zabezpečiť odstránenie akýchkoľvek zostávajúcich obáv.

Agentúra ECHA hodnotila riziká pre zdravie ľudí, ktorých zdrojom sú látky zistené v recyklovaných kaučukových granulách používaných ako výplňový materiál v syntetických trávnikoch, ktoré sa využívajú napríklad na vonkajších a vnútorných futbalových ihriskách.

Odhaduje sa, že do roku 2020 bude v EÚ existovať 21 000 takých ihrísk plnej veľkosti a približne 72 000 miniihrísk.

V EÚ sa kaučukové granule, používané ako výplňový materiál, vyrábajú predovšetkým z vyradených pneumatík. Výrobné odvetvie informovalo agentúru ECHA, že väčšina tohto výplňového materiálu je vyrobená z pneumatík vyrobených v EÚ. Uvádza sa, že množstvo pneumatík a recyklovaných kaučukových granúl dovezených do EÚ je malé. Agentúra ECHA však nemôže overiť túto informáciu z nezávislého zdroja.

Agentúra ECHA na základe literatúry a výsledkov niektorých nedávnych štúdií identifikovala viaceré nebezpečné látky v recyklovaných kaučukových granulách. Látkami obvykle prítomnými v recyklovaných kaučukových granulách sú polycyklické aromatické uhľovodíky, kovy, ftaláty, prchavé organické uhľovodíky a poloprchavé organické uhľovodíky.

Agentúra ECHA skúmala riziká pre deti hrajúce futbal a ďalšie športy na umelých športoviskách (vrátane brankárov), dospelých ľudí športujúcich profesionálne a pracovníkov, ktorí ihriská inštalujú alebo udržiavajú.

Agentúra ECHA posudzovala vystavenie pôsobeniu kaučukových granúl pri kontakte s pokožkou, pri požití alebo inhalácii látok, ktoré sa vyparujú z granúl, ako aj prachu, ktorý vzniká zo samotných granúl.

Agentúra ECHA dospela k záveru, že existuje nanajvýš veľmi nízka úroveň obáv z vystavenia pôsobeniu recyklovaných kaučukových granúl:

- 1) V štúdiách, ktoré agentúra ECHA hodnotila, boli koncentrácie polycyklických aromatických uhľovodíkov v recyklovaných kaučukových granulách spravidla výrazne pod hraničnými hodnotami, stanovenými v rámci obmedzení podľa nariadenia REACH pre takéto zmesi. V rámci štúdií sa posudzovalo približne 50 vzoriek z nových recyklovaných kaučukových granúl a niekoľko stoviek vzoriek odobratých z viac ako 100 ihrísk. Vzorky pochádzali z rôznych členských štátov, napríklad z Fínska, Talianska, Holandska, Portugalska a zo Spojeného kráľovstva. Agentúra ECHA okrem toho získala štúdie z výrobného odvetvia, ktoré skúmali polycyklické aromatické uhľovodíky z rôznych častí pneumatík. Dôležité je však poznamenať, že ak by koncentrácia polycyklických aromatických uhľovodíkov dosahovala hodnotu všeobecného limitu pre

zmesi dodávané širokej verejnosti, stanoveného v nariadení REACH, úroveň obáv by nebola nízka.

Obavy z celoživotného rizika rakoviny v prípade hráčov aj pracovníkov sú veľmi nízke vzhľadom na koncentrácie polycyklických aromatických uhľovodíkov spravidla namerané v recyklovaných kaučukových granulách v EÚ.

- 2) Obavy v prípade hráčov aj pracovníkov sú zanedbateľné vzhľadom na dostupné, aj keď obmedzené, migračné údaje pre kovy, ktoré sú nižšie než limity povolené v platných právnych predpisoch pre hračky¹.
- 3) Žiadne obavy v prípade hráčov ani pracovníkov sa nezistili v súvislosti s koncentraciami ftalátov, benzotiazolu a metylizobutylketónu v kaučukových granulách, keďže ich hodnoty sú nižšie než koncentrácie, ktoré by viedli k zdravotným problémom.
- 4) Uvádza sa, že prchavé organické uhľovodíky emitované z kaučukových granúl vo vnútri hál by mohli vyvolať podráždenie dýchacích ciest, očí a pokožky.

Závery tohto hodnotenia sú v súlade s výsledkami niektorých ďalších nedávnych štúdií, ako sú napríklad výskumy Národného inštitútu pre verejné zdravotníctvo a životné prostredie (RIVM) v Holandsku a štátu Washington v USA.

Agentúra ECHA zistila vo svojom hodnotení tieto neistoty:

- Závery sú založené na dostupných štúdiách z takmer 10 členských štátov, ktoré sa týkajú viac než 100 ihrísk (už používaného výplňového materiálu) a približne 50 vzoriek z nových recyklovaných kaučukových granúl. Aj keď agentúra ECHA nenašla v štúdiách žiadnu konkrétnu systematickú chybu, je neisté, do akej miery sú reprezentatívne vo vzťahu k recyklovaným kaučukovým granulám používaným na športoviskách v celej EÚ.
- Stále existujú medzery v poznatkoch týkajúcich sa prítomných látok a ich koncentrácií v recyklovaných kaučukových granulách, ktoré sa bežne používajú ako výplňový materiál na športoviskách.
- Niektoré pneumatiky dovážané do EÚ alebo iné kaučukové materiály s neznámym zložením sa na konci životného cyklu môžu premeniť na kaučukové granuly a môžu mať odlišné koncentrácie látok než tie, ktoré boli použité v uvedených štúdiách. Dovážať sa však môžu aj samotné kaučukové granuly a ich zloženie nie je známe.
- Kombinované účinky všetkých látok v kaučukových granulách nie sú známe a je veľmi ťažké ich posudzovať. Uvedená neistota sa však nepovažuje za takú, ktorá by ovplyvnila hlavné závery tohto hodnotenia.
- Niektoré vstupné hodnoty použité pri hodnotení rizika sú predpoklady. V rámci tohto hodnotenia boli predpokladané hodnoty konzervatívne (napríklad, koľko granúl by prehltnulo dieťa pri hraní). Takýto prístup znížil neistotu tohto hodnotenia.

Kaučukové granule používané v umelých trávnikoch sa naďalej skúmajú v EÚ aj mimo Únie. Očakáva sa napríklad, že agentúra US EPA do konca roka 2017

¹ Príkladom je porovnanie s hraničnými hodnotami pre suchý, práškový alebo ohybný materiál hračky.

vypracuje svoju správu o drvine z recyklovaných pneumatík používanej na ihriskách. Po sprístupnení uvedenej správy bude potrebné preskúmať závery z hodnotenia agentúry ECHA.

Agentúra ECHA na základe svojho hodnotenia odporúča:

1. Zvážiť zmeny v nariadení REACH, ktorými by sa zaručilo, že kaučukové granule sa budú dodávať iba s veľmi nízkymi koncentraciami polycyklických aromatických uhľovodíkov a ďalších relevantných nebezpečných látok.
2. Vlastníci a prevádzkovatelia existujúcich (vonkajších a vnútorných) ihrísk by mali merať koncentrácie polycyklických aromatických uhľovodíkov a ďalších látok v kaučukových granulách použitých na ich ihriskách a získané informácie by mali zrozumiteľným spôsobom sprístupniť zainteresovaným stranám.
3. Výrobcovia kaučukových granúl a ich záujmové organizácie by mali vypracovať usmernenia na pomoc všetkým výrobcovi a dovozcom (recyklovaných) kaučukových výplní pri testovaní ich materiálu.
4. Európske športové a futbalové asociácie a kluby by mali spolupracovať s príslušnými výrobcami, aby zabezpečili, že informácie týkajúce sa bezpečnosti kaučukových granúl v syntetických trávnikoch sa zrozumiteľným spôsobom sprístupnia hráčom a širokej verejnosti.
5. Vlastníci a prevádzkovatelia existujúcich vnútorných ihrísk s výplňami z kaučukových granúl by mali zabezpečiť primeranú ventiláciu.

Agentúra ECHA okrem toho odporúča, aby hráči, ktorí využívajú umelé ihriská, po skončení hry na umelom trávniku obsahujúcom recyklované kaučukové granule prijali základné hygienické opatrenia. Mali by si napríklad po hre na ihrisku a pred jedlom vždy umyť ruky, rýchlo si vyčistiť akékoľvek rezné rany alebo škrabnutia, odložiť obuv/kopačky, športové vybavenie a znečistené dresy vonku, aby zabránili prenosu kaučukovej drviny do miestnosti, a žiadny hráč, ktorému sa náhodou dostane kaučuková drvina do úst, by ju nemal prehltnúť.